

AVFALL SVERIGE

Avfall Sveriges viktigaste prioriteringar 2024

Avfall Sveriges verksamhetsplan anger riktning för verksamhetens arbete och visar på våra mål och vad som är prioriterade fokusområden för det kommande året. Verksamhetsplanen synliggör till exempel syfte, mål och målgrupper och är ett internt styrdokument som följs upp löpande. Verksamhetsplanen beslutas av styrelsen. Detta är en kortversion av verksamhetsplanen 2024, vars syfte är att alla medlemmar ska känna sig fullt uppdaterade om Avfall Sveriges gemensamma arbete. Medlemmar informeras också löpande under hela året om arbetet i nyhetsbrev, tidning och web.

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är ”Det finns inget avfall”. Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunen och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning. Avfall Sveriges långsiktiga mål är att tillväxt inte resulterar i mer avfall och att Sverige klättrar mätbart högre upp i avfallshierarkin.

Avfall Sverige har också drygt 140 privata företag som associerade medlemmar och värdesätter den utveckling av avfallssektorn som den offentlig-privata samverkan leder till.

Avfall Sveriges ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen inom avfallshantering - förebyggande, återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning och bortskaffande av avfall samt frågor om insamling, administration, ekonomi, juridik, kommunikation, planering, sortering, transport, utbildning och utveckling.

Avfall Sverige är en stark medlemsorganisation som möter framtidens utmaningar med medvetna och strategiska val. Planering av Avfall Sveriges verksamhet 2024 tar avstamp i medlemsundersökningar, förväntade framtida prioriterade aktiviteter i föreningens invärld samt i vår omvärld.

AVFALL SVERIGES STÅNDPUNKTER

Avfall Sveriges ståndpunkter vägleder ställningstaganden och åtgärder för att utveckla förebyggande, återanvändning och avfallshanteringen samt kommunernas roller inom dessa. Utgångspunkten är Avfall Sveriges uppdrag och vision med tillhörande mål och målbild för kommunernas roll.

Ståndpunkterna används till exempel när Avfall Sveriges remissvar, debattartiklar och annan opinionsbildning utarbetas. De kan också användas av medlemmarna i Avfall Sverige när olika planer och ställningstagande görs om hanteringen på lokal och regional nivå. Också särskilda ståndpunkter om plast har utarbetats, liksom om energiåtervinning och textilier.

Avfall Sverige arbetar för att stärka kommunernas och avfallsfrågornas roll i arbetet att ställa om till ett hållbart och cirkulärt samhälle och att utveckla en långsiktigt hållbar avfallshantering. En del i detta är att verka för goda förutsättningar för kommunerna att genomföra sitt samhällsuppdrag inom resurs- och avfallshantering. En viktig förutsättning för detta är gränsöverskridande samarbeten med relevanta parter.

Ett konkret exempel på arbetet för ett hållbart samhälle är det ambitionsmål, fritt för Avfall Sveriges medlemmar att ansluta sig till som Avfall Sverige antog 2018: mängden mat- och restavfall per person ska minska med 25 procent till år 2025 jämfört med 2015. Avfall Sverige stöttar kommunmedlemmar som önskar ansluta sig till denna utmaning på flera sätt.

Avfall Sverige fortsätter också att kommunicera vikten av att förebygga avfall genom olika kommunikationsinsatser.

AVFALL SVERIGES VERKSAMHET

Medlemsservice och rådgivning är grundbulten för medlemsorganisationen Avfall Sverige. Erfarenhetsutbyte utvecklas inom arbetsgrupper och nätverk och möjlighet finns att följa vad som händer bland annat genom Avfall Sveriges tidning, nyhetsbrev och webb.

Avfall Sveriges unika utbildningar kännetecknas av trovärdighet, hög kvalitet och prisvärdhet. Utbildningsaktiviteterna höjer kompetensen hos medlemmarna. Medlemmarnas utbildningsbehov fångas upp genom arbetsgrupperna, kursutvärderingar, medlemsundersökningar och omvärldsbevakning. Under 2024 kommer 40-talet utbildningsaktiviteter att genomföras. Årsmötet 2024 kommer att hållas i Malmö den 28-29 maj.

Utbildningsverksamheten är kvalitetscertifierad enligt ISO 9001:2008. Kvalitetsarbetet utgör en viktig del av utbildningsverksamheten och har tydligt uppställda mål. Arbetet med att miljöcertifiera Avfall Sveriges verksamhet pågår, beräknas vara avslutat under 2024.

Syftet med Avfall Sveriges utvecklingsstrategi är att genom samordnade insatser främja medlemmarnas verksamhetsutveckling för en miljösäker och långsiktigt hållbar avfallshantering.

Med utgångspunkt i att stödja Avfall Sveriges ändamål, vision och långsiktiga mål, är de övergripande målen:

- att nå konkreta resultat som kan främja medlemmarnas hållbara utveckling
- att ta fram underlag för kompetensutveckling och kommunikation
- att ta fram underlag för att utveckla synen på avfallshanteringen och dess roll i samhället

Avfall Sverige har tagit fram en långsiktig strategisk plan för att tydliggöra de kommande årens verksamhetsfokus. Planen bygger på inspel från medlemsundersökning som genomfördes under 2022 liksom en omvärldsanalys.

Mycket som påverkar verksamheten har skett sedan Avfall Sveriges ståndpunkter antogs 2018. Då dessa i hög grad ligger till grund för Avfall Sveriges utveckling och ställningstaganden vid beslut och inspel till politiken har revidering av ståndpunkterna gjorts under 2023.

Avfall Sverige fortsätter också att kommunicera vikten av att förebygga avfall genom olika kommunikationsinsatser. Avfall Sveriges arbetar för ökad materialåtervinning. Med bättre kunskap kan mer materialåtervinnas. Ett konkret sätt att öka materialåtervinningen är att öka sorteringen av avfall.

Under 2020 lanserades ett gemensamt skyltsystem för all insamling av hushållens avfall i Sverige. Det används idag av en stor majoritet av alla kommuner och av många producenter. Kunskapen om systemet är viktigt också för nationella samhällsintressenter. Parallellt med detta pågår arbetet i EUpicto, den nordiska föreningen för ägande och utveckling av systemet i Norden. Utöver detta arbetar Avfall Sverige med EU-kommissionen, för att etablera systemet som en standard inom EU i enlighet med strävan om harmonisering av insamlingsystem för avfall.

Avfall Sverige arbetar med bilden av energiåtervinning i dag och i framtiden. Syftet är att öka förståelsen för systemperspektivet – alla behandlingssteg behövs både ur ett nationellt och internationellt perspektiv.

Avfall Web är ett verktyg för att samla data och statistik som används i påverkansarbetet. Avfall Web är också underleverantör till den svenska officiella statistiken som lämnas till EU. Arbetet med att utveckla nya funktioner pågår

kontinuerligt och vissa rapporter kommer att göras tillgängliga via Avfall Sveriges hemsida för att nå en bredare målgrupp.

PRIORITERADE POLICYFRÅGOR

Avfall Sveriges påverkansarbete syftar till att ta tillvara medlemmarnas intressen på bästa sätt. Detta är några av de prioriterade frågor Avfall Sverige kommer att arbeta med under 2024.

Avfallsfrågor i Sverige:

Kommunernas roll och ansvar inom avfallshanteringen och som en positiv kraft för omställningen mot en cirkulär ekonomi kommer även under 2024 att genomsyra verksamheten och organisationens aktiviteter längst avfallshierarkins samtliga steg.

Avfallsfrågorna hamnar alltmer i fokus och Avfall Sverige har genom en rad regeringsbeslut, däribland beslut om en ny förpackningsinsamling och obligatorisk matavfallsinsamling, fått ett utökat ansvar.

Några frågor som är särskilt prioriterade att arbeta med för Avfall Sverige under året är:

- klimat och hållbarhet, t ex förebyggande av avfall och ekodesign, biogas, avfallsdirektivet
- kommunalt ansvar för kommunalt avfall
- insamling förpackningar och matavfall samt textilier och ökad materialåtervinning
- fossilfri energiåtervinning, t ex fortsätta driva kampanjen mot fulplast, att minska plasten till energiåtervinningen, CCS/CCU och kvotplikt

Avfallsfrågor EU-frågor:

EU:s gröna giv har målet att göra EU till ett klimatneutralt och rättvist samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. I denna ingår bland annat EU:s Circular Economy Action Plan 2.0 med gemensamma krav avseende källsortering och märkning för avfallsinsamling. Också EU:s klimatlag, klimatpaketet Fit for 55 och EU:s taxonomi för hållbara investeringar ingår. Samtliga dessa frågor är prioriterade i syfte att nå jämlika villkor för svensk avfallshantering.

Revidering av förpackningsdirektivet är en uppdatering av EU:s lagstiftning om förpackningar och förpackningsavfall. Detta direktiv syftar till att minska mängden avfall som genereras från förpackningar och främja återvinning av förpackningsmaterial. Ett resultat av detta är att kommunerna tog över samlingsansvaret för förpackningar den 1 januari 2024.